

DONG Energy Eldistribution
Teknikerbyen 25
2830 Virum

8. november 2012
Sag 12/11444
/LBA
Deres ref.

Ansøgning om demonstrationsprojekt med tarifiering til store elbusser

1. DONG Energy Eldistribution (herefter DONG) har ansøgt Energitilsynet om godkendelse til et demonstrationsprojekt vedr. afregning med en dynamisk nettarif for store elbusser i forsøgsdrift hos trafikskabet Movia.

Sekretariatet for Energitilsynet

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Afgørelse

tlf. 41 71 54 00
mail post@energitilsynet.dk
web www.energitilsynet.dk

DONGs metoder til tarifiering i demonstrationsprojektet vedr. afregning med dynamiske nettariiffer for store elbusser, jf. afsnit 1.4 om "Tarifiering i demonstrationsprojektet", godkendes under forudsætning af:

- At projektet alene vedrører 2 deltagere
- At projektet løber i et begrænset tidsrum på maksimalt to år, og er afsluttet inden udgangen af 2015.
- At deltagelsen i projektet er frivillig for alle parter
- At DONG offentliggør alle resultater vedr. tarifieringen i demonstrationsprojektet
- At DONG såfremt projektet måtte give anledning til, at de deltagende kunder betaler mere end forventet, fortsat overholder sin samlede indtægtsramme.

1 Sagsfremstilling

1.1 Anmeldelse af sagen

2. DONG anmeldte ved mail af 10. juli 2012 særlige tariffer for eldistribution i pilotprojekt om fleksible elbusser i drift i den offentlige busstrafik i Hovedstadsområdet.

1.2 Formålet med demonstrationsprojektet

3. Demonstrationsprojektet har til formål at afprøve mulighederne for fleksibelt elforbrug for opladning af busserne. Forsøget skal afprøve, hvilke økonomiske incitamentter der kan sikre, at busserne bidrager optimalt til udjævningen af belastningen af elnettet ved at placere opladningen udenfor perioder med høj belastning.

4. Demonstrationsprojektet om særlig nettarif for opladning af store elbusser dækker over en særlig tidsdifferentieret nettarif for elbusoperatørerne, der skærper incitamenterne til at oplade på tidspunkter med ledig kapacitet i nettet.

5. Det er trafikselskabet Movia, der står bag projektet, der har som overordnet mål at indsamle data om, og give busselskaber og andre interessenter mulighed for at opnå erfaring med elbus-teknologien som alternativ til dieselbusser.

1.3 Afgrænsningen af demonstrationsprojektet

6. DONG har vedr. afgrænsningen af demonstrationsprojektet oplyst, at:

- Forsøget med tidsdifferentierede tariffer for elbusoperatørerne er tidsbegrænset og vil vare i maksimalt 2 år fra opstartstidspunktet, som forventes være i januar 2013 (dette er dog udskudt pga. forsinkelse i leveringen af busserne, jf. DONGs høringssvar).
- Antallet af deltagere er begrænset til maksimalt 2 busoperatører, med hver 1 elbus.
- Deltagelsen i projektet er frivillig.
- Resultaterne vil blive offentliggjort, således at det tilvejebringer så meget værdi for samfundet som muligt.
- At den samlede indtægtsramme overholdes.

1.4 Tarifiering i demonstrationsprojektet

7. Grundlaget for tarifieringen i demonstrationsprojektet om særlige tidsdifferentierede nettariffer til elbusser er, at de som udgangspunkt er provenuneutrale i forhold til de almindelige tariffer. Dvs. at hvis elbusserne oplades med en profil, der ligner en almindelig gennemsnitlig forbrugers, vil tariffbetalingen være den samme som ved afregning med de almindelige tariffer. Tarifieringen vil dermed være neutral i forhold til indtægtsrammen.

8. DONG har desuden oplyst, at fastsættelsen af tidsintervallerne skal minimere risikoen for, at busserne sættes til at oplade samtidigt ved slutningen af myldretidskøreplanerne (formiddag og eftermiddag), hvor andet forbrug i forvejen må antages at udgøre en belastning af nettet. Dette betyder ikke nødvendigvis, at enkelte elbusser ikke oplades i spidslastperioderne, men skal udelukkende sikre, at busoperatørerne ikke sætter et større antal busser til at oplade i spidslastperioden. Forsøgstariffen skal give en indikation af, om økonomiske incitament kan anspore busoperatørerne til at minimere deres opladning af busserne i spidslastperioden – alternativet til et skarpt incitament i form af markante tarifforskelle lav- og spidslast imellem, vil være, at elbusserne oplades vilkårligt, med større sandsynlighed for, at dette gøres i spidslastperioden.

9. Den tidsdifferentierede tarif vil adskille sig fra den tarif, som de øvrige timeafregnede kunder i DONGs område afregnes efter. Den tidsdifferentierede nettarif er udformet således, at der vil være 2 tarifperioder, hvor

der tilbydes lave tariffer på de tidspunkter, hvor der antages at være ledig kapacitet i nettet, mens tariffen til gengæld er høj på tidspunkter med høj belastning i nettet, jf. tabel 1. Den lave tarif vil ifølge DONG alene afspejle de helt marginale omkostninger ved forbrug på tidspunkter med fri kapacitet i nettet, hvilket dækker over omkostninger til energispareindsats og nettab.

Tabel 1. Lastperioder og eksempler på tariffer ifm tidsdifferentiering

	Lavlast	Højlast
Tidsperiode	Hverdage kl. 19.00-13.00 samt weekend/helligdage	Hverdage kl. 13-19
Tarif, øre/kWh, ekskl. moms	2	100

Kilde: DONG Energy Eldistribution

10. DONG har desuden oplyst, at da den særlige tarif kun skal afprøves på forbruget til elbussen, vil de deltagende busoperatører få lavet en særskilt installation indenfor deres leveringsomfang, som kun skal bruges til opladning af bussen. Busoperatøren skal selv afholde omkostningerne til opsætning af den særskilte installation, men slipper for at betale abonnement herfor i forsøgsperioden.

1.5 Deltagelse i demonstrationsprojektet om dynamiske net-tariffer

11. DONG har for så vidt angår projektdeltagerne (busoperatørerne) oplyst, at:

- Deltagere skal i projektperioden ikke betale abonnement for den ekstra installation.
- Deltagelsen er frivillig.
- Deltagerne er ikke bundet i hele projektets løbetid, men kan opsige aftalen med en måneds varsel til udgangen af en måned, når der er gået fem måneder efter aftalens indgåelse.

12. DONG har oplyst, at de enkelte projektdeltagere, pga. den markante tarifforskel på lav- og spidslast, forventes i langt overvejende grad at placere opladning af deres elbus udenfor spidslast, hvormed der snarere forventes en gevinst end et tab i forhold til den almindelige tarif for deltagerne i projektet.

13. Derudover har DONG oplyst, at det forventede årsforbrug for busoperatørerne i pilotprojektet vil ligge på ca. 75.000 kWh. Ud fra dette er det fra DONGs side skønnet, at gevinsten for projektdeltagerne maksimalt vil kunne udgøre ca. 15.000 kr. pr. år, hvis hele forbruget lægges i lavlastperioderne, og at tabet ved tilsvarende at lægge hele forbruget i højlastperioderne maksimalt vil kunne udgøre ca. 58.000 kr. pr. år.

1.6 Øvrigt vedr. demonstrationsprojektet

14. Projektets omkostninger, som alene dækker over at de deltagende busoperatører i projektet sparer abonnement til den ekstra installation, der er

nødvendig for deltagelse i projektet. Omkostningerne udgør ca. 2.700 kr. (1.368 kr. årligt pr. deltager). Omkostningerne afholdes over driften og fordeles til alle kundegrupper.

15. Resultaterne af projektet vil efter projektets afslutning blive gjort offentligt tilgængelige.

1.7 Lovgrundlag

16. De nedenfor angivne bestemmelser indgår i Sekretariatet for Energitilsynets vurdering. Vurderingen fremgår i afsnit 2 nedenfor.

17. Bestemmelsen i elforsyningslovens § 73 fastsætter de overordnede regler for netselskabernes tarifiering.

18. Ved ændringen af elforsyningsloven af 18. maj 2011, blev bl.a. § 73 a, stk. 2 tilføjet, jf. nedenfor. Baggrunden herfor var ønsket om at muliggøre tidsbegrænsede og geografisk begrænsede forsøg med bl.a. tidsdifferentierede tariffer.

Elforsyningsloven

§ 73

De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-72 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde.

§ 73 a, stk. 2

Stk. 2. Energitilsynet kan godkende metoder for begrænsede købergrupper og for et begrænset tidsrum som led i kollektive elforsyningsvirksomheders metodeudvikling. Energitilsynet kan sætte vilkår for godkendelsen af sådanne metoder.

Betænkning afgivet af Det Energipolitiske Udvalg den 31. marts 2011, ad § 73 a, stk. 2:

§ 1, nr. 04, giver Energitilsynet mulighed for at kunne godkende metoder til brug for forsøg med nye tarifieringsprincipper og nye principper for allokering af omkostninger. Dette skal ske som led i udvikling af nye tarifieringsmetoder, f.eks. med henblik på at fremme et intelligent elforbrug. Godkendelsen kan også gives i tilfælde, hvor sådanne forsøg indebærer en prisdifferentiering inden for de enkelte køberkategorier og dermed går ud over de grundlæggende principper om ikkediskrimination i § 73, stk. 1, 1. pkt. Det er en forudsætning for godkendelsen, at forsøgene er tidsbegrænsede, og at antallet af berørte forbrugere er begrænset. Energitilsynet vil kunne sætte vilkår for godkendelsen, herunder f.eks. om frivillighed for forbrugerne og om offentliggørelse af resultaterne.

19. Bindingsperioder er reguleret ved lov om visse forbrugerftaler, jf. i det følgende.

Lov om visse forbrugerftaler:

§ 25

Forbrugeren kan opsige en aftale om løbende levering af varer eller tjenesteydelser med 1 måneds varsel til udgangen af en måned, når der er gået 5 måneder efter aftalens indgåelse, jf. dog stk. 2 og 4.

Stk. 2. Stk. 1 og 4 finder ikke anvendelse, når opsigelsesvarsel eller længste bindingsperiode er reguleret i eller i medfør af anden lovgivning. Stk. 1 finder endvidere ikke anvendelse på aftaler, som alene vedrører varer eller tjenesteydelser, som skal leveres senest 1 år efter aftalens indgåelse, hvis den samlede pris for de varer eller tjenesteydelser, der er omfattet af aftalen, ikke overstiger 2.000 kr. og den fulde betaling skal ske senest 14 dage efter aftalens indgåelse.

Stk. 3. En aftale omfattet af stk. 1 eller 4, der er indgået ved anvendelse af en standardformular, skal indeholde en bestemmelse, som tydeligt angiver, med hvilket varsel og i givet fald fra hvilket tidspunkt aftalen kan opsiges af forbrugeren. Bestemmelsen må ikke være uforenelig med forbrugers ret til opsigelse efter stk. 1 og 4.

Stk. 4. Hvis den samlede pris, der skal betales i henhold til en aftale om løbende levering af varer eller tjenesteydelser, overstiger 20.000 kr. årligt og påbegyndelse af leveringen enten kræver, at den erhvervsdrivende afholder engangsomkostninger, der overstiger den gennemsnitlige pris efter aftalen for 6 måneders løbende levering eller medfører en værdiforringelse af tilsvarende størrelse for den erhvervsdrivende, kan forbrugeren opsige aftalen med 1 måneds varsel til udgangen af en måned, når der er gået 11 måneder efter aftalens indgåelse.

20. Energitilsynet har den 31. oktober 2011 truffet afgørelse om at give Dong Energy Eldistribution mulighed for forsøg med en varierende pris for transport af el for en række udvalgte kunder frem til udgangen af 2012.

21. Endvidere har Sekretariatet for Energitilsynet hhv. den 9. februar 2012 og 22. oktober 2012 truffet afgørelse om at give SE (tidligere Syd Energi) hhv. SEAS-NVE mulighed for afregning med en dynamisk nettarif, da forsøgene lå indenfor rammerne af den afgørelse, som Energitilsynet traf i relation til Dong Energy Eldistributions forsøg.

22. DONGs demonstrationsprojekt med særlig tarifiering for elbusser vurderes ligeledes at ligge indenfor rammerne af den afgørelse, som Energitilsynet traf i relation til Dong Energy Eldistributions forsøg samt de afgørelser, som Sekretariatet for Energitilsynet har truffet i relation til pilotprojekterne i SE og SEAS-NVE.

2 Vurdering

2.1 Metode for tarifiering af begrænset købergruppe i begrænset tidsrum

23. Tidsdifferentieringen i demonstrationsprojektet adskiller sig fra den tarifiering, som DONG allerede har anmeldt i forbindelse med sin generelle metodeanmeldelse.

24. Som udgangspunkt skal tarifiering ske efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til, jf. § 73 i elforsyningsloven.

25. Sekretariatet for Energitilsynet bemærker dog, at demonstrationsprojektet vedrører en begrænset købergruppe, løber i et begrænset tidsrum, at deltagelsen er frivillig, og at resultaterne offentliggøres. Sekretariatet vurderer på den baggrund, at DONGs demonstrationsprojekt overordnet set falder ind under bestemmelsen i § 73 a, stk. 2 i elforsyningsloven, jf. også udvalgsbetænkningen gengivet i afsnit 1.7 ovenfor.

2.2 Øvrige forhold vedr. demonstrationsprojektet

26. Det fremgår af § 73 a, stk. 2, at ”Energitilsynet kan sætte vilkår for godkendelsen af sådanne metoder.” I det følgende gennemgås således en række forhold vedr. demonstrationsprojektet, som Sekretariatet for Energitilsynet tillægger afgørende vægt ved vurdering af projektet.

27. Det drejer sig om (i) konsekvenser for tarifiering på tværs af kundegrupper, (ii) vilkår for projektdeltagere, (iii) offentliggørelse af projektets resultater, og (iv) fortsat overholdelse af indtægtsrammer.

28. Projektet medfører dels en stigning i DONGs omkostninger på ca. 2.700 kr. årligt, og dels kan projektet medføre en omfordeling mellem kundegrupper på C-niveau.

29. DONGs omkostninger til pilot-projektet på de ca. 2.700 kr. omhandler det abonnement til den ekstra installation, som deltagerne friholdes fra (1.368 kr. årligt pr. deltager). Omkostningerne afholdes over driften og fordeles til alle kundegrupper. Meromkostningen pr. kunde vil selvsagt være af yderst marginal betydning, den yderst begrænsede meromkostning (2.700 kr.) og DONGs mange kunder (knap 1 mio.) taget i betragtning.

30. For så vidt angår omfordeling af omkostninger mellem de enkelte kundegrupper på C-niveau, kan der forekomme mindre forskydninger mellem gruppen af projektdeltagere og de øvrige C-kunder som følge af projektet. Idet de deltagende busoperatører vil få prisinformationer stillet til rådighed, kan prisreaktioner resultere i lavere omkostninger for deltagerne i projektet, hvilket kan resultere i en omfordeling over på de resterende C-kunder. Men også her er der tale om en yderst marginal effekt i forhold til den samlede betaling, idet merbetalingen maksimalt kan udgøre den samlede maksimale gevinst for de to busoperatører, som er skønnet til maksimalt at kunne udgøre 30.000 kr. årligt, som blive fordelt mellem de mere end

900.000 kunder på C-niveau i DONGs netområde. Den potentielle merbetaling for de øvrige C-kunder er altså yderst begrænset og dermed acceptabel.

31. Desuden bemærker Sekretariatet for Energitilsynet, at projektets formål er at udvikle måder, hvorpå fleksibiliteten i elforbruget kan øges, så omkostningerne til distributionsnettet minimeres. Projektet vurderes derfor på længere sigt at kunne komme alle elforbrugere til gode, både DONGs kunder såvel som øvrige elforbrugere, idet projektets resultater offentliggøres og således vil kunne bruges af hele branchen i det videre arbejde med fleksibelt elforbrug.

Ad (ii) Vilkår for projektdeltagere

32. Sekretariatet lægger ved sin vurdering vægt på, at projektdeltagere bliver stillet overfor rimelige vilkår. Her er det af afgørende betydning, at deltagelsen i DONGs demonstrationsprojekt er frivillig, at kunderne ikke bindes udover de almindelige forbrugerretlige regler. Hertil er det ligeledes af afgørende betydning, at kunderne ikke risikerer en urimelig høj merbetaling, såfremt de ikke reagerer på de prissignaler, de stilles overfor, men i stedet har et forbrug, der hovedsageligt ligger i spidsbelastningsperioden.

33. DONG har oplyst, at alle projektdeltagere selv har indvilget i at deltage.

34. Deltagerne er ikke bundet i hele projektets løbetid, men kan når som helst træde ud af aftalen. Dette er bedre vilkår end de almindelige forbrugerretlige regler der tilsiger, at man kan opsige aftalen med en måneds varsel til udgangen af en måned, når der er gået fem måneder efter aftalens indgåelse.

35. Derudover har DONG som nævnt oplyst, at det forventede årsforbrug for kundegrupperne i pilotprojektet vil ligge på ca. 75.000 kWh. Ud fra dette vil en busoperatør, hvor det antages at forbruget fordeler sig efter den almindelige skabelon-norm i DONG, og som oplader som en gennemsnitsforbruger vil opleve en årlig udgift på ca. 17.000 kr. Priseffekten for de deltagende kunder ved den tidsmæssige tarifiering, jf. tarifoplysningerne i tabel 1, vurderes ud fra det forventede årsforbrug derfor at udgøre maksimalt en gevinst på ca. 15.000 kr. eller et tab på ca. 58.000 kr. årligt, hvis hele forbruget lægges i lavlast- hhv. højlastperioder.

36. DONG har som nævnt oplyst, at de enkelte projektdeltagere, pga. den store tarifforskel på lav- og spidslast, forventes i langt overvejende grad at placere opladning af deres elbus udenfor spidslast, hvormed der snarere forventes en gevinst end et tab i forhold til den almindelige tarif. Denne forventning finder Sekretariatet for Energitilsynet ikke urimelig, da den økonomiske tilskyndelse til at lade i lavlastperioder netop er markant.

37. Herudover må det maksimale tab på ca. 58.000 kr. antages udgøre et forholdsvis begrænset beløb i forhold til busoperatørernes øvrige omkostninger til driften af deres busser. Derfor vurderes beløbet som rimeligt set i lyset af, at deltagelsen netop er frivillig, og at deltagerne ikke er bundet i hele projektets løbetid, samt at de har tilskyndelse til en adfærd, der ikke med-

fører en sådan merudgift. Herudover må det forventes, at busoperatørerne er bekendt med den mulige merudgift, når de indvilliger i at deltage i projektet.

Ad (iii) Offentliggørelse af projektets resultater

38. Sekretariatet for Energitilsynet lægger ved sin vurdering afgørende vægt på, at DONG har oplyst, at resultaterne af forsøget med dynamiske nettariffer offentliggøres. Det anses for væsentligt, at resultaterne i videst muligt omfang kan bruges i branchens fortsatte arbejde med udviklingen af fleksibelt elforbrug og deraf følgende reduktion af omkostninger til netforstærkninger og udvidelse af nettet. En offentliggørelse af projektets resultater danner rammerne for, at projektet på bedst mulig vis kan komme samfundet som helhed til gode.

Ad (iv) Fortsat overholdelse af indtægtsrammer

39. Yderligere lægger Sekretariatet for Energitilsynet til grund for sin vurdering, at DONG uanset udfaldet af projektet, vil overholde sin indtægtsramme – også hvis projektdeltagerne viser sig ikke at reagere på de incitamentskabende elementer, DONG indlægger i prissætningen.

Samlet vurdering

40. Det er på baggrund af ovenstående Sekretariatet for Energitilsynets samlede vurdering, at den anmeldte tarifieringsmetode i pilotprojektet kan godkendes, jf. § 73a, stk. 2.

41. Det vurderes således ikke som urimeligt, at projektets tarifiering dels afviger fra DONGs øvrige tarifiering og dels ikke nødvendigvis følger princippet om at omkostninger skal fordeles mellem køberkategorier ud fra de omkostninger, de enkelte kategorier giver anledning til.

3. Høring

42. DONG har haft et udkast til afgørelse i høring, hvor de har oplyst, at leveringen af elbusserne er forsinket, og at projektet derfor ikke som forventet kan igangsættes i januar 2013. DONG anmodede derfor om, at afgørelsen blev justeret således, at det fremgår, at projektet skal være færdiggjort inden udgangen af 2015 i stedet for 2014, men fortsat med en maksimal løbetid på 2 år. Hermed vil der også være taget forbehold for yderligere forsinkelser i leveringen af busserne.

43. Sekretariatet for Energitilsynet finder ikke DONGs anmodning urimelig, og har derfor justeret afgørelsen, så projektet senest skal være afsluttet inden udgangen af 2015, men med en maksimal løbetid på 2 år.

44. DONG havde derudover et par mindre sproglige præciseringer, som er justeret til, hvor det var relevant.

4. Afgørelse

45. Det afgøres, at DONGs metoder til tarifiering i pilotprojektet, jf. afsnit 1.4 ovenfor, godkendes under forudsætning af:

- At projektet alene vedrører 2 deltagere
- At projektet løber i et begrænset tidsrum på maksimalt 2 år, og er afsluttet inden udgangen af 2014.
- At deltagelsen i projektet er frivillig
- At DONG offentliggør alle resultater vedr. tarifieringen i pilotprojektet
- At DONG såfremt projektet måtte give anledning til, at de deltagende kunder betaler mere end forventet, fortsat overholder sin samlede indtægtsramme.

5. Klagevejledning

Eventuel klage over nærværende afgørelse angående eventuelle bebyrdende vilkår i godkendelsen kan indbringes for Energiklagenævnet. Klagen skal inden 4 uger fra modtagelsen af dette brev skriftligt indgives til:

Energiklagenævnet
Frederiksborggade 15
1360 København K
Tlf.: 33 95 57 85
Fax: 33 95 57 99
E-mail: ekn@ekn.dk

På Energiklagenævnets hjemmeside, www.ekn.dk, findes klagenævnets forretningsorden, der bl.a. indeholder bestemmelser om:

- hvilke love, der giver klageadgang til nævnet
- nævnets sammensætning
- formandens opgaver
- indgivelse af klage
- gebyr
- oplysninger, der indgår i sagerne
- afgørelser

Med venlig hilsen

Louise Bank
Fuldmægtig
Tlf. direkte 4171 5365
lba@energitilsynet.dk